

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.508/2017/8.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Osztovits András bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Gulyás Ildikó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Megay Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Megay Györgyi ügyvéd

A per tárgya: tagi kölcsön visszafizetése és kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.547/2016/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Debreceni Törvényszék 6.G.40.136/2014/44. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felperes 2012. évi osztalék elmaradása címén előterjesztett 4.533.253 (négymillió-ötszázharmincháromezer-kétszázötvenhárom) forint és járulékai kártérítési igényét elutasító részében - az elsőfokú ítéletre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja;

a perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 520.220 (ötszázhuszezer-kétszázhusz) Ft együttes első- és másodfokú részperköltséget;

egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 102.400 (százkétezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 322.500 (háromszázhuszonkétezer-ötszáz) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási részilletéket.

Megállapítja, hogy a hatályon kívül helyezett rendelkezés tekintetében a peres feleknek személyenként 144.000 (száznegyvennégyezer) Ft felülvizsgálati eljárási költsége merült fel, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték összege 453.300 (négy százötvenháromezer-háromszáz) Ft.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes az alperes megalakulásától kezdődően az alperes többségi befolyással rendelkező tagja, egyben ügyvezetője volt. Az alperes nevében 2013. március 29-én és április 29-én megbízási szerződéseket kötött egy társasággal weboldal szerkesztés, optimalizálás, adatmentési tevékenység, továbbá piackutatási tevékenység végzésére. A megbízott részére a teljesítésigazolást az alperes képviselőjében eljárva a felperes írta alá. Az alperes a megbízottnak a fenti munkákért összesen 1.625.000 Ft-ot fizetett meg. Az alperes szervezeti és működési szabályzata szerint a marketing, értékesítési és üzemfenntartási feladatok ellátása az alperes másik, önálló képviselőre jogosult ügyvezetőjének a hatáskörébe tartozott. Az alperes taggyűlése az 1/2014. (04.17.) számú taggyűlési határozatában döntött arról, hogy e megbízási díj kifizetések miatt a társaság a felperessel szemben a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. §-a alapján kártérítési eljárást kezdeményez.
- [2] Az alperes taggyűlése a 2013. május 31-én hozott 4/2013/T.gy. számú határozatával elfogadta az alperes 2012. évi beszámolóját, majd az 5/2013/T.gy. határozattal az adózott eredmény egy részének osztalék címén történő kifizetéséről döntött. A felperest az 50,77 % mértékű üzletrésze alapján e határozat értelmében 4.533.253 Ft összegű osztalék illette meg.
- [3] A felperes 2013. május 24-én egy kívülálló harmadik személlyel üzletrész adásvételi szerződést kívánt kötni a teljes üzletrésze átruházása tárgyában, azonban az alperes tagjai, élve elővásárlási jogukkal, a vevő helyébe léptek, így az adásvételi szerződés a felperes és közöttük jött létre. A 8. pontban a szerződő felek abban állapodtak meg, hogy a szerződés megkötésének évére jutó osztalék a felperest illette meg. A felperes tagsági és ügyvezetői jogviszonya az alperesben 2013. június 18-án szűnt meg.
- [4] A 2012. évi beszámoló elfogadásáról szóló határozatot tartalmazó taggyűlési jegyzőkönyv cégbírósághoz történt benyújtása alapján indult eljárásban a cégbíróság felhívására az alperes törvényes képviselője 2013. július 3-án a Gt. 131. § (3) bekezdésére hivatkozással úgy nyilatkozott, hogy az 5/2013/T.gy. számú határozatban szereplő 8.929.000 Ft osztalék kifizetése a 2013. július 3-án kelt független könyvvizsgálói vélemény szerint veszélyezteti a társaság fizetőképességét. A nyilatkozatához csatolt könyvvizsgálói vélemény értelmében a 2013. május 31-i előzetes főkönyvi kivonat alapján értékelt mutatók szerint az alperes likviditási helyzete a likvid eszközök nagyfokú hiányát mutatja.

- [5] Az alperes a 5/2013/T.gy. számú határozat ellenére nem fizetett osztalékot. Az alperes taggyűlése a 2015. január 23-án hozott 1/2015. (I.23.) számú határozatával a korábbi, 5/2013. T.gy. számú határozatát megváltoztatta, és a 2012. évi adózott eredmény teljes összegét az eredménytartalékba helyezte.
- [6] Az alperes taggyűlése 2014. május 10-én fogadta el a társaság 2013. évi beszámolóját. Az adózott eredményt részben fejlesztésre elkülönített tartalékba, részben eredménytartalékba helyezte, osztalékfizetésről nem döntött.

A kereseti kérelem és az alperes viszontkeresete

- [7] A felperes keresetében összesen 6.213.107 Ft tőke és kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését. A fenti összegből 588.280 Ft-ra tagi kölcsön visszafizetése jogcímén, 4.533.253 Ft-ra a 2012. évre esedékes elmaradt osztalék, további 1.456.084 Ft-ra a 2013. évre esedékes elmaradt osztalék miatt előállt kára megtérítése jogcímén tartott igényt, amely követelésébe beszámította az alperessel szemben elismert 364.510 Ft tartozását.
- [8] A felperes a 2012. év után fizetendő osztalék vonatkozásában arra hivatkozott, hogy miután a tagsági jogviszonya megszűnt, vonatkozásában nem érvényesül a Gt. 131. § (3) bekezdése, követelése hitelezői igénynek minősül. A 2013. év után igényelt osztalékigényét az üzletrész adásvételi szerződés 8. pontjára és arra alapította, miszerint az alperes azáltal, hogy a szerződésben vállalt kötelezettsége ellenére, neki felróhatóan nem határozott osztalék kifizetéséről, kárt okozott a felperesnek.
- [9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A 2012. év után igényelt osztalék tekintetében a Gt. 131. § (3) bekezdésére hivatkozással, a 2013. évben esedékes osztalék vonatkozásában pedig azon az alapon, hogy a taggyűlés kizárólagos jogosultsága annak eldöntése, hogy az elfogadott mérleg szerinti eredményből fizet-e osztalékot a tagjai részére.
- [10] Az alperes viszontkeresetet is előterjesztett. Módosított viszontkeresetében a Gt. 30. §-a alapján kártérítés jogcímén az 1.625.000 Ft megbízási díj kifizetéséből eredő kárának és a megbízottal szembeni igényérvényesítéssel kapcsolatos 143.476 Ft költségének megfizetésére kérte a felperes kötelezését, továbbá a felperes elismert tartozása címén 364.510 Ft-ra és kamataira tartott igényt. Arra hivatkozott, hogy a felperes az ügyvezetők közötti feladat megosztás alapján nem volt jogosult a fenti tárgyú megbízási szerződések megkötésére, a megbízások tárgyát képező szolgáltatásokra az alperesnek szüksége sem volt, továbbá a felperes anélkül igazolta a teljesítést, és fizette ki a megbízási díjat, hogy azokat a megbízott elvégezte volna.
- [11] A felperes az alperes viszontkeresetének elutasítását kérte. Előadása szerint a társaság másik ügyvezetőjének tudtával és beleegyezésével kötötte meg a megbízási szerződéseket és állította ki a teljesítésigazolásokat. A megbízott a munkát elvégezte, ezért

az alperest nem érte kár.

Az első- és másodfokú ítélet

- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 588.280 Ft, továbbá 4.533.250 Ft tőkét és kamatait, míg a felperest az alperes javára 1.507.510 Ft tőke és annak az ítéletében meghatározott részösszegetől számított kamatai megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította.
- [13] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az 588.280 Ft összegű tagi kölcsön visszafizetése iránti igényen felül a 2012. évi osztalék elmaradása miatti kártérítés vonatkozásában találta megalapozottnak. Ez utóbbi körben határozatát azzal indokolta, hogy a társaság legfőbb szerve az osztalék kifizetéséről szóló határozatát utóbb módosíthatja, megváltoztathatja, vagy hatályon kívül helyezheti. A felperes tagsági jogviszonyának megszűnése után rá vonatkozó kötelező rendelkezést azonban az alperes taggyűlése már nem hozhatott, így a tagsági jogviszony megszűnését követően hozott határozat a felperesre nem hat ki. A tagsági jogviszony megszűnésével a felperes azonos státuszba kerül a társaság egyéb hitelezőivel, függetlenül attól, hogy a társasággal szemben fennálló lejárt követelésének jogcíme eredetileg a tagsági jogviszonnyal összefüggésben őt megillető osztalékigény volt.
- [14] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor megalapozatlannak találta a 2013. üzleti év után igényelt osztalék alapján kártérítés jogcímén előterjesztett keresetet. E körben hangsúlyozta, a legfőbb szerv kizárólagos hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az adott üzleti év után a társaság fizet-e osztalékot, és ha igen, milyen összegben. Az üzletrész adásvételi szerződés aláírásakor a felperesnek tudnia kellett, hogy a taggyűlésnek abban az esetben sem kell feltétlenül osztalékfizetésről döntenie, ha a társaságnak van nyeresége, az eredmény ugyanis egyéb módon is felhasználható.
- [15] Az elsőfokú bíróság a viszontkereset vonatkozásában megállapította, a beszerzett igazságügyi szakvélemény alapján a megbízott az adatmentést nem végezte el, a felperes ennek ellenére a teljesítést igazolta és annak számláját kiegyenlítette. A megbízott tényleges piackutató tevékenységet sem végzett az alperesi társaság érdekében. A felperes a megbízott kiválasztásakor sem járt el kellő gondossággal, mert a megbízott az ahhoz szükséges megfelelő szakértelemmel nem rendelkezett. Mindezért az ezen munkák után az alperes által a megbízottnak kifizetett összeggel az alperes károsodott, mert a szolgáltatás elvégzése nélkül teljesítette annak ellenszolgáltatását. A károsodás a felperes jogellenes magatartásával áll okozati összefüggésben, mert nem tanúsította a vele szemben fennálló fokozott elvárást és gondosságot. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a weblap fejlesztéssel összefüggésben előterjesztett alperesi kártérítési igényt elutasította, mert a szakvélemény szerint a munkát a megbízott elvégezte és annak olyan

hiányossága vagy hibája nem volt, amelyet a felperes fokozott gondosság mellett eljárva felismerhetett volna. Erre tekintettel a kifizetett megbízási díjból 1.143.000 Ft összegben állapította meg a felperes ügyvezetői tevékenységével okozott kár mértékét, valamint kötelezte a felperest az általa elismert tartozás megfizetésére is.

- [16] A mindkét fél fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, a felperes keresetét a nem fellebbezett részt meghaladóan is elutasította, míg a felperes marasztalásának tőkeösszegét 2.133.516 Ft-ra felemelte, mellőzte az alperes viszontkeresetének részbeni elutasítását, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [17] Határozata indokolásában rögzítette, az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest 588.280 Ft és járulékai, a felperest 364.510 Ft és járulékai megfizetésére kötelező rendelkezése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.
- [18] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését alaptalannak ítélte. A 2013. évi elmaradt osztalék jogcímén igényelt kártérítési igénnyel összefüggésben megállapította, hogy az üzletrész adásvételi szerződés nem tartalmazott az osztalék kifizetésére vonatkozó kötelezettségvállalást. Ilyet nem is tartalmazhatott, mivel annak eldöntése, hogy a társaság a tárgyévi adózott eredményből fizet-e osztalékot, a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szerződés helyes értelmezése szerint a felperest akkor illeti meg a 2013. évi adózott eredményből osztalék, ha a társaság osztalékfizetésről dönt. Az alperes taggyűlése azonban akként határozott, hogy a keletkezett nyereségből nem fizet osztalékot, e döntése meghozatalával sem a Gt. szabályait, sem az adásvételi szerződés rendelkezéseit nem sértette meg, ami önmagában kizárja a kártérítési igény megalapozottságát.
- [19] A másodfokú bíróság a felperes ügyvezetői felelőssége körében az alperes fellebbezését alaposnak találta. Megállapította, a felperes nem bizonyította azon állítását, hogy a megbízási szerződéseket és a teljesítésigazolásokat a társaság másik ügyvezetőjének tudtával és beleegyezésével írta alá, azonban annak bizonyítása sem lenne alkalmas a Gt. 30. § (2) bekezdése szerinti kártérítési felelőssége alóli mentesülésre, legfeljebb a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 344. §-ában foglaltak szerint a másik ügyvezetővel szembeni igény érvényesítéséhez szolgálhatna alapul.
- [20] Kifejtette, az alperes szabadon dönthetett arról, hogy a megbízási szerződések teljesítésének elmaradásából származó kárigényét kivel szemben érvényesíti. A megbízottal szembeni igényérvényesítés eredménytelensége nem előfeltétele a felperessel szembeni kártérítési követelés érvényesítésének, ugyanakkor az alperes igazolta a perben, hogy a megbízottal szemben a végrehajtás eredménytelen volt. Mindezért az e feladatok elvégzésének leigazolásával és az azok után járó megbízási díjak

kifizetetésével a felperes kárt okozott az alperesnek, amelynek megtérítését alappal igényelte.

- [21] A jogerős ítéletben foglaltak szerint a felperes kártérítési felelőssége az elsőfokú bíróság által megítélt részen felül a weblap szerkesztés és optimalizálás ellenértékeként kifizetett megbízási díj tekintetében is megállapítható. A felperes eljárása ugyanis e tekintetben sem felelt meg a vezető tisztségviselőtől elvárható fokozott gondossági követelményeknek, mert olyan szerződést kötött, amelyre az alperes szervezeti és működési szabályzata szerint nem terjedt ki a jogosultsága, ezért az elsőfokú bíróság alaptalanul értékelte a felperes javára azt a körülményt, hogy a megbízott munkájának hiányosságait fokozott gondosság mellett eljárva sem ismerhette fel. Utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a kirendelt szakértő tényként állapította meg, miszerint az alperes régi weblapja tartalmilag és funkcionálisan is gazdagabb volt az újnál, a szerződési feladatok között meghatározott kereső optimalizálás pedig nem valósult meg.
- [22] Alaposnak találta a másodfokú bíróság a megbízottal szembeni igényérvényesítés költségeként igényelt kárt is az alperes részéről, mert az nála igazoltan felmerült és a felperesi vezető tisztségviselő károkozásával állt okozati összefüggésben.
- [23] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését 2012. évi osztalék tekintetében is megalapozottnak találta. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a tagsági jogviszony megszűnése után a felperesre kötelező erővel bíró taggyűlési határozatot az alperes már nem hozhatott, így az azt követően hozott taggyűlési határozata nem mentesítette az alperest a 2012. évi osztalék kifizetésének kötelezettsége alól. Az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben azonban megállapította, hogy a tagsági jogviszony megszüntetése nem változtat azon a tényen, hogy a felperes igénye osztalék igény, ezért ilyen esetben is vizsgálni kell, hogy az osztalék kifizetésének a Gt. 130-132. §-ában, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben (a továbbiakban: Számv.tv.) előírt feltételei fennállnak-e. E rendelkezésekből pedig az következik, hogy osztalék a társaság tagjainak csak abban az esetben fizethető ki jogszerűen, ha a kifizetés nem veszélyezteti a társaság fizetőképességét, amely körülményről a társaság ügyvezetőjének írásban nyilatkoznia kell. Jelen esetben nem volt vitás, hogy az alperes ügyvezetője a 2012. évi osztalék vonatkozásában ilyen nyilatkozatot nem tett, azonban a cégbíróság felhívására akként nyilatkozott, hogy a kifizetés veszélyeztetné a társaság fizetőképességét. E nyilatkozata helyességét maga a felperes sem tette vitássá a per során. Az adott esetben ezért a 2012. évi osztalék kifizetésének a jogszabályban meghatározott feltételei 2013-ban már nem álltak fenn, és jelenleg is hiányoznak, ezért tévesen kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a felperes részére osztalék fizetésére.
- [24] A másodfokú bíróság a fenti indokok alapján a felperes által az alperesnek fizetendő marasztalási összeget a viszontkeresetnek

teljes egészében helyt adva felemelte.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [25] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalma szerint - annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a keresetének teljes egészében helyt adó, valamint a viszontkeresetet teljes egészében elutasító döntés hozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, a jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 221. § (1) bekezdésébe, az rPtk. 305. § (1) bekezdésébe, 318. § (1) bekezdésébe, 339-340 §-ába, 344. §-ába, 478. § (1) és (2) bekezdésébe, a Gt. 131. § (3) és (4) bekezdésébe és 132. §-ába, továbbá a 77/91/EGK irányelv rendelkezéseibe ütköző módon jogszabálysértő.
- [26] Felperes előadta, a jogerős ítélet rendelkező része és indokolása egymással ellentétes, mert bár az indoklás rögzíti az elsőfokú ítélet egyes rendelkezéseinek részjogerejét, a rendelkező részében a felperes terhére megállapított marasztalási összeg mégis tartalmazza a 364.510 Ft nem fellebbezett összeget, ezzel szemben nem kötelezi az alperest a szintén e körbe tartozó 588.280 Ft és járulékai megfizetésére.
- [27] A felperes a 2012. év után járó osztalék vonatkozásában kiemelte, alperes ügyvezetője a cégbíróság felhívására tett nyilatkozatát megelőzően egyetlen alkalommal sem hivatkozott arra, hogy az osztalék kifizetése veszélyeztetné a társaság fizetőképességét. A felperes igénye szempontjából viszont annak van döntő jelentősége, hogy az osztalékigénye esedékessé vált, ugyanakkor a tagsági jogviszonya megszűnését követően a társaságnak vele szemben már nem mint taggal szemben áll fenn a fizetési kötelezettsége, hanem a társaság hitelezőjének minősül. Ettől kezdve a hitelezői érdekek védelme kerül előtérbe.
- [28] A felperes 2013. év után járó osztalék tekintetében azt hangsúlyozta, hogy az alperes tagjai azáltal, hogy éltek az elővásárlási jogukkal, a szerződésben foglaltak szerint vállalták az ez évi osztalék felperes javára történő megfizetését. Erre tekintettel nekik felróható azon döntésük, hogy a képződött nyereségből nem fizetnek osztalékot.
- [29] A felperes a viszontkereset alapján a megbízottnak kifizetett megbízási díjjal azonos összegben őt a Gt. 30. § (2) bekezdése alapján kártérítés címén marasztaló rendelkezés tekintetében arra hivatkozott, hogy a keresőoptimalizáláson kívül a megbízási szerződések teljesítését a felperes a munkalapokkal, a megbízott ügyvezetőjének nyilatkozatával, valamint az igazságügyi szakvélemény megállapításaival bizonyította, amely alapján jogszerűen került kifizetésre a megbízási díj. Az adatmentés megtörténte a szakértő ugyan nem tudott nyilatkozni, de nem

róható fel a felperesnek, hogy az alperes a merevlemezeket nem adta át, illetve azok létét is letagadta. Az alperes a fentieket vitatta, de nem bizonyította annak ellenkezőjét.

- [30] Az eljárt bíróságok lényeges körülményeket figyelmen kívül hagyva állapították meg, hogy az alperes másik ügyvezetője a megbízási szerződések megkötéséről, azok teljesítéséről és a kifizetésekről nem tudott. Az rPtk. 340. és 344. §-aival ellentétes a jogerős ítélet azon indokolása, hogy a fentiek bizonyítása nem mentesítené a felperest a kártérítés megfizetése alól. A megbízottal szembeni igényérvényesítés költsége pedig azért nem terhelheti a felperest, mert az alperes korábban a teljesítést, annak minőségét a megbízott irányában nem kifogásolta, vele szemben kizárólag a bíróság felhívására lépett fel.
- [31] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [32] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bek. alapján a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta, és azt a 2012. év után elmaradt osztalék címén előterjesztett kárigény elutasítása tekintetében a Gt. 131. §-ába ütköző módon jogszabálysértőnek találta. A további rendelkezései vonatkozásában megállapította, hogy azok a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértők.
- [33] A Kúria álláspontja a 2012. évi osztalék vonatkozásában a következő: A Gt. 132. § (2) bekezdése értelmében a taggyűlés az osztalékfizetésről az ügyvezető javaslatára, a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadásával egyidejűleg határozhat. A 131. § határozza meg többek között az osztalékfizetés, valamint a törvényi feltételek hiányában teljesített kifizetés visszafizetése kötelezettségének feltételeit. Ha a számviteli törvény szerinti beszámoló adatai alapján az osztalékfizetés feltételei fennállnak, az ügyvezetőnek a taggyűlés felé írásban kell a Gt. 131. § (3) bekezdése szerint nyilatkoznia arról, hogy a kifizetés nem veszélyezteti a társaság fizetőképességét, illetve a hitelezők érdekeinek érvényesülését. Az ügyvezető köteles e nyilatkozatát 30 napon belül a cégbírósághoz is benyújtani. A nyilatkozat megtételének elmulasztásával történő kifizetéssel, illetve a valótlan nyilatkozat tételével okozott károkért az ügyvezető felelősséggel tartozik.
- [34] A fent idézett jogszabályi rendelkezésekből az következik, hogy a társaság ügyvezetőjének a fenti nyilatkozatát – eltekintve attól az esettől, ha az osztalék későbbi időpontban történő kifizetéséről határoz a taggyűlés, vagy ekként rendelkezik a társasági szerződés – a mérlegelfogadó taggyűlésen kell megtennie. Erre értelemszerűen a mérleg fordulónapját követő időpontban kerül sor. Annak megtételekor az ügyvezetőnek a mérlegadatokon kívül figyelembe kell vennie a társaság osztalékfizetéséről döntő taggyűlés időpontjában

fennálló likviditási helyzetét, hiszen csak ennek alapján tud a kifizetésnek a társaság fizetőképességére gyakorolt hatása tárgyában állást foglalni. A taggyűlésnek e nyilatkozat ismeretében kell az osztalékfizetésről határoznia. A taggyűlés az ügyvezető nyilatkozatához nincs kötve, de a hozott határozat hatályon kívül helyezése iránt per indítható, az ügyvezető társaság irányában fennálló felelőssége ez esetben nem áll fenn.

[35] A taggyűlés az 5/2013/T.gy. számú határozatban a kifizetés időpontját nem határozta meg, ezért az osztalék kifizetése a Gt. 7. § (1) bekezdése szerint haladéktalanul esedékessé vált. A Gt. 131. § (3) bekezdésének helyes értelmezése szerint az adott esetben kizárólag az alperes osztalékfizetésről döntő taggyűlési határozata meghozatalakor, azaz a kifizetés esedékességekor fennálló likviditási helyzetének van jelentősége. Annak utóbb bekövetkezett esetleges változása a felperes követelésére nem hathat ki, az a Gt. 131. § (3) bekezdése alapján már nem képezheti a kifizetés akadályát.

[36] Az adott ügyben az alperesnek 2013. május 31-én, a 2012. évre esedékes osztalék kifizetéséről döntő taggyűlés időpontjában a cégjegyzék adatai szerint két ügyvezetője volt, a felperes és egy másik tag. A Gt. 131. § (3) bekezdésében előírt, kötelező jellegű nyilatkozatot sem a felperes, sem az alperes másik ügyvezetője nem tett a taggyűlésen. A Kúria rögzíti, hogy a taggyűlési jegyzőkönyv felperest csak tagként tünteti fel, aki akként nyilatkozott a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint, miszerint „amennyiben a társaság pénzeszközei lehetővé teszik” úgy kéri az osztalék kifizetését. A társaság másik két tagja, akik közül az egyik a jegyzőkönyv és a cégjegyzék adatai szerint is ügyvezető volt, elleneztek az osztalék kifizetését, a társaság jövőjére tekintettel javasolták a nyereség eszköz beszerzésre fordítását. A jegyzőkönyvben rögzítettek nem utalnak arra, hogy az osztalék kifizetésének jogszabályban rögzített akadálya lenne. A Gt. 131. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozatot a másik ügyvezető a felperes tagsági viszonya megszűnését követően tette meg a cégbíróság felhívására és irányában. Az e nyilatkozatához csatolt, 2013. július 3-i keltű könyvvizsgálói vélemény a 2013. május 31-i állapotot tükröző előzetes főkönyvi kivonat alapján állapította meg a likvid eszközök nagyfokú hiányát. Az abban foglaltakat, illetve az alperes másik ügyvezetője nyilatkozatának valóságát a felperes a perben nem tette vitássá, de ennek a később kifejtettekre tekintettel nincs jelentősége.

[37] A Kúria hangsúlyozza, hogy az 5/2013/T.gy. számú határozat a társaság belső viszonylatában jogszerű határozatnak tekintendő, figyelemmel arra, hogy az arra jogosultak egyike sem indított a jogvesztő határidőn belül pert a határozat hatályon kívül helyezése iránt, bíróság azt hatályon kívül nem helyezte, a cégbíróság nem semmisítette meg. Tény ugyanakkor, hogy az alperes az 5/2013/T.gy. számú határozatot az 1/2015. (01.23.) számú határozattal, több mint egy év elteltével módosította, és a 2012. évi adózott eredmény

teljes összegét az eredménytartalékba helyezte. Ezen döntés indokaként nem jelent meg, hogy a módosításra azért került sor, mert az osztalékfizetés feltételei 2013. május 31-én nem álltak fenn. E módosító határozat ettől függetlenül a felperesre nem hathat ki, mivel a határozat meghozatalakor már nem volt az alperes tagja.

- [38] A Kúria jogi álláspontja szerint a felperes tagsági viszonyának megszűnése az alperessel szemben támasztott követelésének jogalapját nem változtatta meg, a 2012. évi osztalékra tagi minőségére tekintettel jogosult, mivel a Gt. 132. § (1) bekezdése értelmében - a társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a határozat meghozatalakor tagokat illeti az osztalék, márpedig a felperes ekkor a társaság tagja volt, és a társasági szerződésnek a Gt.-től eltérő rendelkezésére a perben nem merült fel adat.
- [39] Az 5/2013/T.gy. számú határozat mint jogszerű határozat alapján a felperes alappal igényelheti az őt megillető osztalékot, feltéve, hogy rosszhiszeműségét az alperesnek nem sikerül bizonyítani. Ügydöntő jelentősége van az adott tényállás mellett annak, hogy a felperes 2013. május 31-én akár tagi minőségében, akár a társaság cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezetőjeként tudott-e, vagy kellő gondosság tanúsítása esetén tudnia kellett-e arról, hogy az osztalék fizetése a társaság fizetőképességét az adott időpontban veszélyezteti. Hiába jogosult ugyanis a felperes az osztalékra, ha rosszhiszeműsége bizonyítást nyer, mert ez esetben az osztalékot a Gt. 131. § (4) bekezdése alapján vissza kellene fizetnie. Így csak akkor lehetséges az alperest a felperest megillető osztalék megfizetésére kötelezni, ha annak visszafizetésére a felperes nem kötelezhető.
- [40] A perben eljáró bíróságok eltérő jogi álláspontjukra tekintettel nem vizsgálták, hogy a felperes 2013. május 31-én akár tagi, akár ügyvezetői minőségében tudott, tudnia kellett-e arról, hogy a kifizetés a társaság fizetőképességét veszélyezteti, így ennek vizsgálata, a jogvita megalapozott eldöntése szempontjából elengedhetetlen. Ezért a Kúria e körben a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az első fokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Ennek során a felek által felajánlott bizonyítékok figyelembevételével kell döntenie a felperesi kereset megalapozottságáról azzal, hogy az alperest terheli a felperes mint tag esetleges rosszhiszeműségének bizonyítása, figyelemmel a Gt. 131. § (4) bekezdésében írtakra.
- [41] A fentieket meghaladóan a felperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő.
- [42] A jogerős ítélet rendelkező része és indokolása nem ellentétes egymással. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette. A rendelkező rész azért tartalmazza felperes marasztalásaként a 364.510 Ft nem fellebbezett összeget, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben egy összegben

meghatározott marasztalási tőkeösszeget emelte fel, azaz az elsőfokú ítéletben megállapított tőkeösszeg helyett maga állapította meg a felperest terhelő fizetési kötelezettséget. A felperes keresetét ugyanakkor a nem fellebbezett részt meghaladóan utasította el, azaz az alperes az elsőfokú ítélet rendelkezése alapján köteles az 588.280 Ft és járulékai felperes javára történő megfizetésre.

[43] A 2013. évi elmaradt osztalékfizetés alapján igényelt kártérítés tekintetében az eljáró bíróságok az rPtk. 318. § (1) bekezdésének, valamint 339. § (1) bekezdésének sérelme nélkül, az üzletrész átruházási szerződés 8. pontjának megfelelő értelmezésével hozták meg e kereseti kérelmet elutasító döntésüket. Az általuk kifejtett indokokra a Kúria - azok megismétlése nélkül - az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 254. § (3) bekezdésének második mondata alapján csupán egyetértően visszautal. A Kúria emellett rámutat arra is - egyetértve az alperes e körben kifejtett álláspontjával - hogy elővásárlási joggal nem az alperesi társaság, hanem annak tagjai éltek. Ebből következik, hogy az alperes az üzletrész átruházási szerződésnek nem volt alanya, ezért szerződésszegést eleve nem követhetett el. A taggyűlés osztalékfizetésre vonatkozó határozata hiányában az osztalék kifizetésének elmaradása az alperes jogellenes, kártérítésre alapot adó magatartásaként nem értékelhető.

[44] A felperes a viszontkeresetnek helytadó rendelkezés jogszabálysértését lényegében abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok téves értékelésével, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, hogy a megbízott a megbízási szerződésekben foglaltakat nem teljesítette. A Kúria hangsúlyozza, a felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt - nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének (BH2012. 179.). A felülvizsgálat a bíróság mérlegelése kapcsán csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények, nyilatkozatok értékelésénél nem történt-e nyilvánvalóan helytelen, kirívóan okszerűtlen, vagy logikai ellentmondást tartalmazó következtetés (BH2003.509.). Jelen ügyben ez nem állapítható meg. Az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüknek eleget téve, és nem kizárólag a megbízottnak a munkák egy részét érintő nemteljesítése, hanem más körülmények értékelése - így a megbízott személyének nem kellő gondossággal való kiválasztása, a megbízott szakértelmének hiánya, a szervezeti és működési szabályzat szerinti hatáskör túllépés, az új weblapnak az alperes és az ügyfélköre igényeit egyértelműen jobban szolgáló kialakításának hiánya - alapján állapították meg a felperes mint vezető tisztségviselő kártérítési felelősségét valamennyi, alperes által kifizetett megbízási díj összegében.

[45] A másodfokú bíróság a megbízottal szembeni igényérvényesítési díj mint kár megfizetésére szintén a Gt. 30. § (2) bekezdésének, az rPtk. 318. §-a folytán irányadó 339. § (1) bekezdésének sérelme

nélkül kötelezte a felperest, mert az alperes ezen költsége a felperes által okozott kárral állt közvetlen okozati összefüggésben, továbbá figyelembe vette, hogy az alperes az rPtk. 340. §-a szerinti kárenyhítési kötelezettségének megkísérelt eleget tenni. Annak nincs jelentősége, hogy erre csak a per során került sor.

- [46] A felperes a felülvizsgálati kérelmében nem fejtette ki, hogy mennyiben sérti a jogerős ítélet a fent írtakon túlmenően az rPtk. 340. és 344. §-át, a hivatkozott irányelvet, e körben csak a megsértett jogszabályhelyet jelölte meg, az irányelv tekintetében még azt sem, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelmet e részében érdemben nem vizsgálta, figyelemmel az rPp. 272. § (2) bekezdésében, valamint a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 4-6. pontjaiban foglaltakra.
- [47] A Kúria mindezekre tekintettel az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint határozott.

Záró rész

- [48] A Kúria a perköltség összegéről és viseléséről a 4/2009. (XII. 14.) PK vélemény 2. pontja alapján rendelkezett. Ennek megfelelően a ténylegesen elbírált kérdésekkel összefüggő perköltség viseléséről döntött, a részítéletbe foglalt hatályon kívül helyező rendelkezéssel összefüggő perköltség összegét pedig megállapította.
- [49] A hatályon kívül helyezett 4.533.253 Ft pertárgyértékű követelés figyelmen kívül hagyásával a pernyertesség/pervesztesség aránya hozzávetőleg az alperes javára 85-15 %. Ennek figyelembevételével kötelezte a Kúria a felperest az alperes 271.750 Ft bruttó ügyvédi munkadíjból, az általa előlegezett 119.410 Ft viszontkereseti illetékből, a lezárult rész tekintetében általa előlegezett 41.960 Ft fellebbezési eljárási illetékből és a szintén általa előlegezett szakértői díjból (122.400) Ft álló első- és másodfokú együttes perköltségének megfizetésére, amelybe beszámította a felperes 588.280 Ft összegű pernyertessége alapján a felperes által lerótt 35.300 Ft kereseti illetéket. A számítás eredményeként a felperes által az alperesnek fizetendő első- és másodfokú perköltség összege 520.220 Ft.
- [50] A felperes által megjelölt felülvizsgálati pertárgyérték 7.758.413 Ft. Ebből a véglegesen lezárult rész 3.225.170 Ft, amely tekintetében az e részében eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján az alperes pernyertesnek minősül. A Kúria az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjról szóló 32/2003. (VII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a 4/A. § szerint bruttó ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási perköltségének megfizetésére. A felperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illetékből az erre az összegre eső rész állam javára történő megfizetésére a bírósági eljárásban a költségmentesség

alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

[51] A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét és a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték összegét a Kúria az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 252. § (4) bekezdése alapján csak megállapította.

[52] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2018. március 27.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró